1854. EEN EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 70.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 2 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels 75 cent en voor elken regel meer 10 cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der Gemeente Assen op Dingsdag den 5 September 1854 des avonds te 7 uur.

De COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Drenthe*,

Brengt door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door Heeren Gedeputeerde Staten van dit Gewest, bij besluit van den 30 Augustus ll. No. 11, is bepaald, dat de Jagt in deze Provincie voor dit jaar zal worden geopend op Woensdag den dertienden September aanstaande, en wordt hierbij tevens herinnerd:

1. dat, volgens het Reglement op de uitoefening der Jagt en Visscherij in de Provincie *Drenthe*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 16 Augustus 1852 No. 61, de lange Jagt slechts *drie* dagen in de week, en wel des Maandags, Woensdags en Zaturdags, doch de korte jagt alle dagen, gedurende den geopenden jagttijd, zal mogen worden uitgeoefend, voor zoo ver dit bij de Wet van den 6 Maart 1852 (Staatsblad No. 74,) niet verboden is;

2. dat onder de geoorloofde jagtbedrijven mede is begrepen, en derhalve met den dertienden September e. k. mede wordt opengesteld, het vangen van waterwild, aangeduid in art. 17 der gemelde wet, met Slagnetten en het vangen van lijsters, met paardeharen strikken, welke echter ten minste één el boven den grond moeten gesteld zijn.

ASSEN, den 1 September 1854.

De Commissaris des Konings voornoemd,
Bij afwezigheid van denzelven,
Het Lid van Gedeputeerde Staten,
H. H. A. SLUIS.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

31 *Aug.*

Oostersch nieuws is er weinig.

De inneming van Bomarsund wordt nu, bij gebrek aan belangrijke tijdingen, van alle kanten beschouwd. De commandant dier sterkte was 80 jaren oud en stelde er grooten prijs op, dat de Franschen erkenden dat hij zijn pligt deed, en 't geen hem was toevertrouwd als een dapper bevelhebber verdedigde.

Volgens de Fransche bladen is de „ronde toren" van Bomarsund met groote kracht aangevallen, en geen Russisch soldaat kon zich voor een der schietgaten vertoonen of hij was een kind des doods. Toen de Fransche batterij haar vuur had geopend, dat ruim een uur aanhield, vroeg de Russische bevelhebber al spoedig twee uren tijds om zich te bedenken. Een uur werd toegestaan en daarvan rapport gezonden aan Generaal Baraguay d'Hilliers. Deze riep, eenigzins geraakt, „gij hebt 59 minuten te veel gegund. Terstond aan 't werk. Geen kapitulatie met voorwaarden!"

Op den volgenden dag gaf de vesting (met hare dronken bezetting, zoo vertelt men althans), zich op genade of ongenade over.

De Russen verzekeren, dat zij weinig prijs stellen op haar behoud en tevens, dat zij geen garnizoen genoeg had, dat wel waar zal zijn. Twee duizend man konden zulk eene sterkte niet tegen een zoo geduchte aanval, te land en ter zee, beschermen.

De nederlagen der Turken in Azie bevestigen zich. Bij Kars zouden van beide legers 5000 man op het slagveld zijn gebleven. Hussan Pacha sneuvelde, Mustapha Pacha werd gekwetst en 3 Russische Generaals werden buiten 't gevecht gesteld. Selim werd afgezet. Naar men verneemt, geschiedde de aanval van de zijde der Turken, doch werd de bataille beslist door de Russische kavalerie. De beide legers staan nog tegenover elkander, en weldra zag men eene nieuwe bataille te gemoet.

Omer Pacha heeft te Bucharest een staf van 150 hoofdofficieren.

De Russen retireerden — de Turken retireeren nu — en de Oostenrijkers plaatsen zich zeer bedaard in 't midden. Aan den Donau dus geen gevecht meer, en om ook in Azie, zoo mogelijk, een einde aan den strijd te maken, zullen zich daar de geällieerden vertoonen.

Langzamerhand nemen alzoo de geällieerden Turkije in *pand*, en volgens den *Moniteur* zullen zij ook de Krim bezetten, alleen als een *pand*. Juist gezegd — zegt iemand — de geheele Oostersche kwestie is niets dan een *pandspel*, waarbij ten slotte de panden gelost worden voor de eene of andere belooning.

De diplomatie, althans die van het publiek der koffijhuizen, is geheel van streek. Rusland leende een gunstig oor aan de jongste grondslagen, door Frankrijk openbaar gemaakt, tot herstel van den vrede. Rusland wil zelfs niet antwoorden op die voorslagen. Rusland erkent dat het terugtrok om de dringende houding van Oostenrijk. Rusland en Oostenrijk zijn veel beter te vreden met elkander dan de groote menigte wel weet. Rusland wil van Oostenrijk een bepaald antwoord op de vraag: gij zijt nu in de Donau-Vorstendommen — wat wilt gij nu verder? Pruissen fluistert Oostenrijk in, dat het kan antwoorden: *niets*. Pruissen zegt tegen den Czaar: Napoleon doet billijke voorslagen. Pruissen geeft den Czaar een wenk: hou vol — als het te erg loopt zal ik bijstaan.

Wie en wat te gelooven?

Is de expeditie naar de Krim al op reis?

Dat weet niemand. De een zegt nog altijd: het is te *heet* — de andere leest in de bladen: het is hier thans zeer koud.

Dat het bij een aanval op Sebastopol heet zal worden, betwijfelt niemand. Men zorgt echter ook voor de koude; die na de belegering van Sebastopol wordt verwacht, en in Frankrijk is men daarvoor bezig met het maken van schaapspelsen, schoenen met houten zolen en mutsen met watten gevoerd, die hals en ooren beschutten. 1812 heugt lang!

„De cholera neemt af," schrijft men gedurig uit Varna. 't Is — wij hopen het — waar, want die verschrikkelijke ziekte heeft ontzettende verwoestingen onder de geällieerden aangerigt. Men zegt, dat zij hunne gelederen met 12 à 15 pCt. dunde

In Spanje verheffen zich met meer kracht de stemmen der welgezinden boven die der barricaden. Dat Espartero het beschermheerschap der nu reeds beruchte verkiezings-club aanvaardde, baart algemeene verwondering. Dat is een goed teeken, en bewijst, dat men begint na te denken. En waarlijk het is tijd, dat zij, die het goede willen en kracht hebben om het te behouden of te verkrijgen, zich laten hooren en des noods handelen. Immers, als de redacteur van een dagblad, getiteld: *de stem der barricades*, durft eischen: gevangenneming of ten minste verwijdering van de Koningin — verbeurdverklaring harer goederen — benoeming door de Cortes van een *algemeenen* (gekroonden?) *Minister* — opheffing van het leger enz. enz., en dat niet onmiddelijk verkrijgende: eene proclamatie die het *regt tot opstand wettigt* — dan moet men opstaan tegen zulk een dollen overmoed of er goedsmoeds slaaf van willen zijn.

Nog altijd is er sprake van eene kabinets-wijziging.

Bij het stierengevecht, dat onlangs plaats had, zag men noch de Koningin noch Espartero. De eerste bleef welligt om de laatste — de laatste om de eerste te huis. Maar waarom de laatste alleen niet? Dan had hij ten minste het volk belet, om hem eene hulde te brengen, die de kroon toekwam.

Zie hier wat een ooggetuige van het stierengevecht, dat Spaansche volksvermaak bij uitnemendheid, zegt.

„De voorstelling was zeer schoon, ja zelfs prachtig; de ontvangsten waren aanzienlijk. Ondanks de groote hitte was er geen plaatsje onbezet, en de billetten werden tot fabelachtige prijzen verkocht. Sommige Engelschen (waar vindt men geen Engelschen?) hebben er in het Zwitsersche koffijhuis honderdmaal meer voor betaald, dan aan het bureau er voor gevorderd werd.

De circus bood een tooverachtig gezigt aan; aan alle kanten zag men vlaggen en schitterende vaandels; de hoogere loges waren versierd met de namen dergenen die voor de Spaansche vrijheid het leven hebben gelaten.

De toiletten der dames waren allerprachtigst, zelfs op de mindere plaatsen. De mannen waren bijna allen in Andalusisch costuum gehuld, hetgeen een grootsch en schilderachtig schouwspel aanbood.

Van dien kant dus was het doel ten volle bereikt; goede ontvangsten, een talrijk publiek, een prachtig gezigt. — Alles beantwoordde aan het vaderlandslievend en liefdadig denkbeeld, hetwelk dit feest te weeg gebragt had.

Alle voordeelen vervielen aan de gewonden en de gezinnen der gesneuvelden. Ieder had er toe bijgedragen. De aanzienlijken hadden paarden en stieren gegeven, de dames de ornamenten en linten, de toreadores, de picadores, de banderilleros, hun degen, hun lans, hunne behendigheid, welligt hun leven!

Dit alles veroorzaakte in het eerste uur eene gunstige opgewektheid en geestdrift.

Maar .... de Koningin was niet bij het feest tegenwoordig. En evenwel werd Hare Majesteit gewacht, want hare bedienden stonden bij de loge. De teleurstelling was zeer groot en heeft het genot veel verminderd.

Maar Espartero was er ook niet, en zijne afwezigheid leidde tot allerlei gissingen, die niet van dien aard waren, dat zij de aandacht der toeschouwers vergrootte.

Men zag geene generaals-uniformen, O'Donnell en eenige anderen waren in burger kleeding. De mindere rangen beklaagden zich daar openlijk over; dit scheen hun toe, gebrek aan eerbied jegens de slagtoffers der revolutie, en buitendien ziet het volk gaarne uniformen en geborduurde kleederen.

Maar — (en dit is het ergste als men eene Spaansche volksmenigte in den circus kent), de voorstelling was niet zeer goed. *De stieren waren traag* — ja, *zij durfden niet!* En dit was de grootste teleurstelling. Dit waren de kreeten die men den ganschen avond hoorde.

Slechts twee zijn goed gedood. De eerste ....

Maar een oogenblikje .... eerst nog een wonderfeit:

Pucheta, de politicus, de straat-politicus, de barricadenkoning, de ware meester van Spanje gedurende eenige uren, Pucheta achtte het niet beneden zich, zich zijn vorig handwerk te herinneren; hij trad in het strijdperk!

Ja, de eerste stier die goed gedood werd, viel onder de handen van den beruchten Pucheta, wien Juan Guinemez, de deken van las Espadas, zijn degen had afgestaan. De tweede werd gedood door Antonio Sanchez el Fato.

Pucheta werd natuurlijk met luide toejuichingen begroet. Een gedeelte van het handengeklap was wel politiek, maar het meeste was toch aan den toreador gewijd. Alle toeschouwers uitten zelfs den wensch, dat de toreador de eer van het bewind zou laten varen, om slechts te denken aan de overwinningen van den circus. O, Pucheta, Pecheta!

Men heeft plan om voor San Miguel, die in de dagen des oproers inderdaad gewigtige diensten aan den Lande bewees, een standbeeld op te rigten.

Als men alles bij elkander neemt, wat de bladen uit Spanje melden, is de grondtoon verwarring en heerschappij van 't geweld. Ongelukkig Land!

De Jezuiten verhuizen hier en daar en dat is een voorteeken van eene betere toekomst.

Het Belgisch Ministerie vroeg, zooals wij reeds gemeld hebben, zijn ontslag.

Waarom?

Om de ultramontanen; Rome verdrijft het gematigd liberale Ministerie, dat zich sterk genoeg waande, om de geestelijkheid het hoofd te kunnen bieden. Wij gelooven, dat het Ministerie een wijs besluit nam, trouwens, een ultramontaansch kabinet kan in Belgie niet aan 't roer blijven, zoo min als een democratisch. Na gebleken onmagt zal men weer hulp moeten zoeken bij de partij, die nu aftreedt.

Men zegt ook, dat Koning Leopold den Prins de Chimay (ultramontaan of ultramontaansch gezind) tot gezant wilde hebben benoemd te Parijs en het Ministerie dat niet kon toestaan. Dan toch had de geestelijkheid een magtigen steun.

De Belgische geestelijkheid ziet alzoo de aftreding van het kabinet met eenig leedwezen. Zij had liever gewild, dat het haar wat meer was genaderd. De ultra liberale partij is verheugd. Een zuiver ultramontaansch kabinet toch, kan slechts haar in kracht doen winnen.

1 *Sept.*

Nog geen nieuws uit het Oosten.

Over de expeditie naar de Krim is steeds een sluijer geworpen. Zij zal plaats hebben, maar *wanneer?*

Het ongelukkige Varna, door de cholera zoo zeer geteisterd, onderging eene nieuwe ramp door een hevigen brand, die zou ontstaan zijn door eene brandende lamp, bij een vat alcohol geplaatst. Anderen zeggen, dat een Griek er de oorzaak van is. Hij zou op deze wijze de expeditie naar de Krim hebben willen beletten. Ver gezocht! Intusschen is het een ontzettend ongeluk, 't welk eene schade berokkende van ongeveer 10 millioen francs en eene verwoesting van levensmiddelen voor 10 à 12 dagen. Ook beleefde men angstige oogenblikken, wijl de kruidmagazijnen, die meer dan 100,000 ponden kruid bevatten, ernstig werden bedreigd.

Onder de opmerkelijke schriftelijke documenten, dezer dagen openbaar geworden en reeds in ons vorig no. vermeld, behoort vooral eene dagorde door den Czaar, aan Odessa gerigt, inzonderheid door de zinsnede: „*om de Vorstendommen te beschermen tegen een inval der Turken, heeft mijn oude bondgenoot (de Keizer van Oostenrijk) zich verbonden, om die te bezetten.*"

Een oude bondgenoot! Ja *oud* is het woord, dachten wij en toch is de zin, ook *thans* nog mijn helper, want hij beschut de Vorstendommen tegen een inval der Turken. Maar is dit ernst? Of spotternij? Wat zal de „Groote Heer" zeggen, als hij dat leest? Raadselachtige Oostersche kwestie! Van 't begin tot aan het einde, eene diplomatische spraakverwarring. Er zijn, die alles weten, maar 't getal is gewis zeer klein, en het kan zwijgen!

Een Oostenrijksch blad zegt:

„Omtrent Rusland doorgaans wel onderrigte bladen stemmen daarin overeen, dat het Russisch kabinet niet gezind is, op grond der Engelsch-Fransche voorstellen, te onderhandelen. En zoo de Czaar al in diplomatische onderhandelingen trad, zouden de voorwaarden ten minsten op gematigder toon gesteld moeten wezen, want gelijk dit nu geschied is, moeten zij verworpen worden.

Te St. Petersburg heeft men verklaard, dat een ongelukkige oorlog van verscheidene jaren geen grootere opofferingen zou vorderen, dan men zou kunnen verwachten, indien die oorlog en de tijd voor Rusland niet gunstiger werkten; maar Graaf Buol heeft verklaard, dat het Oostenrijksch Gouvernement enkel op grond van deze voorstellen zal onderhandelen, zoodat de tijd om te handelen ook voor Oostenrijk schijnt gekomen te zijn, nadat het alle middelen tot eene minzame schikking heeft beproefd. Geen Duitsch kabinet zal verblind genoeg zijn, om de noodlottige gevolgen eener tegenovergestelde rigting te ontkennen, noch de verantwoordelijkheid er van op zich te willen nemen. Oostenrijk heeft de banden verbroken, waaraan de Russenvrienden in Duitschland het wilden leggen, en het komt op het geschikte oogenblik tusschen beide, op eene waardige wijze, ten gunste van de in gevaar verkeerende belangen van Europa. Rusland begrijpt ook ten volle zijne houding tegenover Oostenrijk. De Russen werken dag en nacht aan hunne versterkingen aan de Pruth, en van Galatz naar Cernowitz hebben zij een cordon van kozakken opgerigt, tot het overbrengen van dépêches langs deze linie. Aan de oevers van den Pruth maakt men ook aarden hutten voor de verwachte troepen, die er hunne winterkwartieren zullen vestigen."

Welonderrigt, zegt ieder blad te zijn, maar de tijd beschaamt het een met het ander.

Dat Rusland zich echter in de Krim sterk maakt, zal de ongeloovigste gelooven. Dáár toch zal het tooneel van groote dingen *kunnen* zijn.

In Engeland beweert men, dat de oorlog aldaar niet schadelijk is aan de industrie en dat het geld, anders naar buiten stroomende, om groote werken te ondernemen, nu binnen 's lands blijft. En waar heen gaat dan de verbazende soldij, die het Engelsche leger en de Engelsche vloot trekken? En welke rente brengt het geld op, dat die geduchte vloot vertegenwoordigt? Ook in Frankrijk zou de oorlog aan groote industrieele ondernemingen niet schaden! Op die bewering moet het publiek zwijgen, trouwens niemand kan in een blad het tegendeel beweren!

Intusschen spreekt men in Parijs nog altijd van vrede. Een vier of zeven jarigen oorlog acht men thans niet mogelijk. Maar men meende ook dat een oorlog om Turkije niet mogelijk was! Wat is thans onmogelijk?

Napoleon is in den avond van 28 j.l. te Parijs teruggekomen, doch in stilte en slechts voor een oogenblik. Hij vertrok daags daarna weder naar het Kamp van Boulonge en ontvangt binnen weinige dagen te Calais een bezoek van Koning Leopold als mede, iets later, van Koningin Victoria en Prins Albert. Laatstgenoemde zou de Fransche legerkampen bezoeken.

Hoe vredelievend!

Het beste berigt uit Frankrijk is, dat de oogst zeer goed is uitgevallen. Moet men vechten, dan is er nog een geluk bij, dat men hoogst waarschijnlijk goedkooper zal kunnen eten. Ook in Engeland zijn de graanprijzen dalende. Mogt de tempel van Mars spoedig zijne deuren sluiten en die der voorraadschuren zich openen! Er is genoeg voorraad, maar 't heeft geen vrije circulatie.

De Regering van Zweden wordt steeds gevleid, om hare hulp tegen het Noorden, en men bood zelfs veel geld voor dien bijstand. Zij wil liefst niet, als de drang en de dwang haar maar zelfstandig doen blijven, als zij maar niet bezwijkt, zooals de Keizer van Oostenrijk *oogenschijnlijk* deed.

Uit Spanje hebben wij belangrijk nieuws.

Koningin Christina verlaat het Rijk met toestemming der Regering. Dus heeft Espartero ook geene belofte gedaan —

zooals een vroeger berigt ons heeft doen verhalen — om het vertrek dier Vorstin te verhinderen. 't Gaat in Spanje als in 't Oosten. De waarheid vindt er geene herberg en eene Spaansche dépêche liegt zoo goed als eene Oostersche.

De handel te Madrid begint — wel wat laat! — te begrijpen, dat zij mede moet werken tot herstel van 't openbaar vertrouwen, en hij bood dan ook daartoe zijne hulp aan. Waarin die bestaan zal, zegt men niet.

't Schijnt echter, dat de Regering aanstalte maakt, om weer te regeren Eene der oproerigste junta's is ontbonden, de uitgifte van het dagblad *de Stem der Barricades* is verboden, de uitgevers van bladen is aangezegd, om de borgtogt te betalen enz. enz. Bevelen is goed, maar zich te doen gehoorzamen! Een borgtogt te eischen van dagbladen in deze dagen! — dat is dunkt ons al te gewaagd!

De Paus heeft een algemeen jubileum uitgeschreven, ter verkrijging:

1. Van den vrede tusschen de Christenvorsten. 2. De beëindiging van den geest des opstands. 3. De verwijdering van den geesel der cholera en van den hongersnood, en 4 het licht van den Heiligen Geest voor den Paus in de *leerstellige* beslissing der *onbevlekte ontvangenis*.

Tusschen Engeland en Frankrijk is eene overeenkomst getroffen, betreffende de uitwisseling van Russische gevangenen.

Dezelfde dépêche meldt, dat de versterkingen der Alands-eilanden vernield en Bomarsund ontruimd zal worden.

Laatste tijdingen.

Het bevestigt zich, dat het Spaansche Ministerie Maria Christina heeft laten vertrekken. Het is te hopen, dat de Vorstin, hoe veel er ook op haar gedrag valt aan te merken, veilig de grenzen zal bereiken. Deze maatregel is, onzes inziens, zeer gelukkig voor Spanje; zij bevrijdt de Koningin van den invloed harer moeder en van den schijn, dat zij zich door deze zou laten leiden; stond eenmaal Maria Christina voor de Cortes teregt, en werd zij door deze eens veroordeeld, zou de Koningin dan kunnen dulden, dat hare moeder werd gestraft? Of zou zij zich tegen de uitspraak verzetten? Dit moeijelijk alternatief is door het vertrek van Maria Christina afgesneden.

Het Ministerie toont zich krachtiger dan vroeger tegen de volks-menners en barricaden-mannen, onder wier invloed ook geen regeren mogelijk is. De burgerij en de meergegoede standen zien dit ook in, wakker geschud door de meer en meer toenemende eischen der volksleiders. Het Ministerie steunt op de burgers, die iets te verliezen hebben, en op het leger, en heeft niet alleen het volk de prooi, waarop het gerekend had, durven ontnemen, maar ook de clubs en daaronder *de Unie* doen sluiten, omdat daarin eene nieuwe revolutie tegen de tegenwoordige orde van zaken voorbereid werd. Bovendien heeft het alle juntas, behalve de Provinciale, ontbonden, en van alle dagbladen borgtogten geëischt.

Zal het Ministerie zich tegen het volk, dat over hetzelve zeer misnoegd zal zijn, kunnen handhaven?

De tijd zal het leeren. Reeds heeft er te Madrid eene oproerige beweging plaats gehad ter zake van het vertrek der Koningin-Moeder, doch de troepen en de militie hebben de opgeworpen barricades veroverd en de beweging bedwongen.

De Spaansche Regering heeft eene leening van 87 millioen gesloten, en daarvoor de opkomsten van het eiland Cuba verpand; een zwakke waarborg voorwaar, wanneer men bedenkt, dat broeder Jonathan steeds meer en meer begeerige blikken op dit vruchtbare eiland slaat; zelfs heeft de President onverholen zijne geneigdheid, om dit eiland bij de Vereenigde Staten te trekken, te kennen gegeven. In Spanje heeft zulks veel verontwaardiging, maar tevens veel ongerustheid veroorzaakt.

Blijkens de berigten uit het Oosten, is de toestand der Fransche troepen, ten gevolge der cholera, verschrikkelijk. Er zouden reeds 15,000 man overleden zijn.

De expeditie naar de Krim wordt door de Engelschen als eene zaak van eer beschouwd, en zij dringen er op aan, dat er iets gedaan zal worden; men is intusschen wel gedwongen ze uit te stellen.

De bevelhebber der Fransche troepen in de Oostzee, Baraguay d'Hilliers, is door den Keizer tot Maarschalk benoemd.

Wij hebben in ons vorig Overzigt gewag gemaakt van een berigt, volgens hetwelk te Berlijn het antwoord van Rusland, op de vredes-voorwaarden der Westersche Mogendheden, was ontvangen; dit berigt blijkt voorbarig geweest te zijn. Thans meldt men, dat het antwoord te Weenen en bij den Koning van Pruissen zou zijn ontvangen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft 30 Aug. aangenomen de volgende wetsontwerp: 1o. tot naturalisatie van 10 personen; 2o. tot goedkeuring eener ruiling tusschen het bestuur der domeinen en de gemeente Middelburg; 3o. tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX B der staatsbegrooting voor 1853; 4o. wijziging in het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer; 5o. tot onteigening van perceelen tot uitbreiding van de gemeente Arnhem; en 6o. tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting en van de begrooting van het bijzonder fonds tot voldoening der uitgaven, voortvloeijende uit de kolonisatie van behoeftigen in de koloniën der *Maatschappij van weldadigheid* over 1854.

De Eerste Kamer heeft 31 Aug. het wetsontwerp tot regeling van het beleid der regering in Nederlandsch-Indien *aangenomen* met 33 stemmen tegen 1.

— De *Utr. Ct.* bevat het volgende: Wij hebben voor korten tijd berigt, dat er geene concessie zal gegeven worden voor een spoorweg in de noordelijke provinciën, als daarin de lijn van Arnhem naar Groningen over Zwolle en Assen niet werd opgenomen, dat is, als de aan te leggen weg niet in verbinding kwam met de reeds bestaande spoorwegen, waardoor werd medegewerkt tot het daarstellen van een spoorwegnet, waaraan ons Vaderland sinds zoo lang reeds behoefte heeft. Wat de *Leeuw. Ct.* omtrent het ongegronde van ons berigt beweeren moge, we houden vol, wat we hebben gemeld; het zou ons leed doen, dat de regering tot andere gedachten kwam, en daardoor den kleingeest, die in ons land zooveel bederft, steunde. Het is waar, het betere is dikwerf de vijand van het goede. Maar zoolang nog gearbeid wordt, om het betere te verkrijgen, zullen allen met ons gaarne ijveren tegen het goede, dat dit betere in den weg wil komen staan.

— Op de uitgeschreven prijsvraag: *het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap vraagt een betoog, dat het onmogelijk is een goed lager onderwijs te geven in ons Vaderland, aan de kinderen der Christenen, zonder dat daarbij het Christelijk beginsel ten grondslag wordt gelegd*, is slechts één antwoord ingekomen en dat antwoord erlangde van de 7 beoordeelaars, niet meer dan 2 stemmen ter bekrooning. Slechts één antwoord op zulk eene belangrijke vraag, vooral in deze dagen, — dat is inderdaad zeer opmerkelijk! De vraag is op nieuw uitgeschreven en het is te wenschen, dat onder den onderwijzers-stand nu velen zullen worden gevonden, die opgewekt genoeg bezitten om over eene zoo gewigtige zaak, hunne gedachten op het papier en ter beoordeeling van het Genootschap te geven.

— Nopens de reeds bekende laatste krijgsverrigtingen in de Wester-afdeeling van Borneo is thans ook nog het rapport openbaar gemaakt van den stations kommandant te dier kust, den luit. ter zee 1e klasse *W. A. Berghuis*, meer in bijzonderheden het door de marine verrigte, vermeldende. Dat rapport eindigde dus: „Gedurende de tot hiertoe afgeloopen krijgsoperatien is er weinig gevochten; de Chinezen, die snel ter been zijn, hebben ons daartoe de gelegenheid benomen, maar de geestdrift en de lust er toe was bij de officieren en manschappen van Zr. Ms. schepen en Gouvernements-vaartuigen alles belovende voor het geval dat het tot ernstige gevechten had moeten komen. De gevoerde oorlog is meer een kampstrijd met moeijelijkheden en bezwaren dan tegen menschen geweest, en uit dat oogpunt beschouwd heeft er de marine, zoowel wat de voorbereiding als de uitvoering betreft, een uitgebreid deel aan genomen.

— Naar men verneemt, zijn de werkzaamheden bij de algemeene synode zeer menigvuldig. Men had gedacht, dat hare vergadering deze week zoude kunnen gesloten worden, maar zij zal nog wel 14 dagen duren.

— Van verschillende plaatsen op Java zijn berigten ontvangen van eene in dezen tijd van 't jaar zeer ongewone weersgesteldheid. Zware regens en overstroomingen hebben vele schade en ongelukken veroorzaakt.

— Het *Handbl.* meldt uit Logchem het volgend noodlottig voorval: Bij den logementhouder *Meijrink* was men bezig geweest met het graven van een kelder, en had een muur, welke daarover liep, gestut. Deze muur stortte naar beneden en sleepte den zolder mede, met het ongelukkig gevolg, dat drie kinderen onder de puinhopen bedolven werden, een van 6, een van 10 a 12 en een van 14 a 15 jaren. Het eerste is levenloos van onder het puin gehaald, en de beide anderen zijn zoo gewond en gekneusd, dat hun leven in gevaar verkeert.

— Van eene geloofwaardige zijde wordt ons berigt, dat de in de laatste dagen zoo veel besproken zaak, betreffende eene vordering van den heer *Gibson*, overdreven is voorgesteld. Het is eene waarheid, dat die heer van de Nederlandsche regering eene schadevergoeding vordert, maar op het gegronde van die vordering en op het gewigt dezer geheele zaak moet veel af te dingen zijn. — Daar het pligt is, in de betrekkingen met het buitenland alle moeijelijkheden te verhoeden, zullen wij thans niet in bijzonderheden deswege treden, doch vermeenen uit goede bronnen te kunnen mededeelen, dat de bedoelde zaak spoedig geschikt zal zijn. Ten bewijze, voor het overige, dat de betrekkingen tusschen Nederland en de Vereenigde Staten op goeden voet zijn, kunnen wij nog melden, dat de heer *Belmont*, tot hiertoe zaakgelastigde van de Ver. Staten bij het Nederl. hof, dezer dagen door zijne regering tot den rang van minister-resident verheven is. Ook Nederland wordt, zoo als men weet, in Washington thans door een' minister-resident vertegenwoordigd.

Handelsblad.

Intusschen leest men o. a. het volgende in de *Echo Universel*: „De zaak van den kapitein *Gibson*, ver van in te sluimeren, schijnt integendeel een meer ernstig aanzien te hebben bekomen; dit ten minste is blijkbaar uit de nieuwe feiten, die ter onzer kennis zijn gekomen."

Breda, 29 Aug. De cholera eischt ook wederom zijne offers; sedert acht dagen zijn er ongeveer een 20tal buitengewone sterfgevallen geweest; het cholerahuis is weder in gebruik gesteld en reeds van lijders voorzien. De gasthuiszusters vervullen daar wederom den dienst; men prijst algemeen de voorzorgsmaatregelen door het gemeentebestuur ten deze genomen.

Amsterdam, 30 Augustus. Naar wij vernemen, zal de dienst in de Schotsche zendingskerk aanst. Vrijdag avond ten half acht ure hervat en het leven van Abraham besproken worden. Aan Israelieten, die tegen de gegeven uitlegging bezwaren in te brengen hebben, zal tot het uitspreken daarvan onmiddellijk na de gehouden voorlezing, in de kerk gelegenheid gegeven worden.

Woudrichem, 29 Aug. Als een bewijs van groote vruchtbaarheid dient, dat de landbouwer *v. d. C.* van één bunder rogge 34 mudden heeft ingezameld.

Hoorn, 28 Aug. Alweder heeft men hier een zelfmoord te betreuren van een bejaarden vader, die wegens ongenoegen met zijne volwassene kinderen, om eenig geldelijk belang, zich buiten de stad, onder de gemeente Scharwou, door verworging aan een paal van het leven beroofde. Het lijk werd gisteren tegen den avond gevonden. Men zegt, dat hij de zijnen reeds met de volvoering dezer ijsselijke daad dreigde, die hij thans in een onbewaakt oogenblik ten uitvoer bragt.

Groningen, 30 Aug. Bij de heeren *J. J. Borst* c. s. te Delfzijl is van wege het Departement van Oorlog de concessie ontvangen, om aan de haven aldaar, in het zoogenaamde Kostverloren, eene scheepstimmerwerf op te rigten. „ Hierdoor zijn de moeijelijkheden vervallen," zegt de berigtgever, „ waardoor men tot dusverre in deze provincie verhinderd werd grootere schepen te bouwen." De wenschelijkheid, dat hetzelfde, het bouwen van grootere schepen, namelijk, ook in andere gedeelten van deze provincie kunne geschieden, blijft niettemin in volle kracht bestaan, zoodat men nog even vurig, als tot dusverre, blijft uitzien naar eene afdoende verbetering onzer hoofdkanalen, de „ slagaderen van dit gewest." *Prov. Gr. Ct.*

Gramsbergen, 29 Aug. Het getal werklieden aan het voedings- en scheepvaarts-kanaal naar Twenthe neemt nog gestadig toe, en was de vorige week reeds tot 309 gestegen. — Deze lieden komen meerendeels van het Oranje-kanaal in Drenthe, wijl hier grootere daggelden te verdienen zijn dan daar. Tengevolge van deze vermeerdering van werklieden, zijn er nu reeds een dertiental keeten opgeslagen, waaronder eene zoetelkeet, zoodat het werkvolk, op het werk zelf, alles kan bekomen, wat het tot verfrissching of versnapering noodig heeft. *Pr. Ov. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Te Saint-Brienne is de openbare orde gestoord geworden door eene oproerige beweging des volks, hetwelk beweerde, dat, ten gevolge van den goeden uitslag van den oogst van dit jaar, de broodprijzen moesten verminderd zijn. De muiterij kreeg zulk een ernstig aanzien, dat de gewapende magt genoodzaakt was onder de massa te schieten.

— Eene herbergierster in het arrondissement Chateau-Thierry, is tot gevangenisstraf en boete veroordeeld, omdat zij aan een man, die gewed had dat hij een pint cognac zoude uitdrinken, die hoeveelheid drank geschonken heeft, zijnde de man aan de gevolgen dezer drinkpartij overleden.

— Het hof van assises der Seine heeft den drukker *Gouvain*, die onlangs een geestelijke heeft doodgeschoten, vrijgesproken, omdat bleek, dat deze geestelijke misdadigen omgang had met de vrouw van *Gouvain*.

— Men wil weten, dat een jong mensch in 1848 door de assises der Gironde wegens moord veroordeeld tot levenslangen dwangarbeid, en die thans zijne straf ondergaat, onschuldig is. De ware dader zou gevangen genomen zijn en zijne misdaad beleden hebben.

— De zwaluwen, die gedurende de jongstverloopen drie weken uit Parijs verdwenen waren, verschijnen er weder. Het volk ziet daarin bij ondervinding een bewijs, dat de cholera ophoudt.

ENGELAND.

Dr. *Johnson* heeft voor eenigen tijd in „ Kings College Hospital" cholera-zieken met een gelukkig gevolg behandeld, door het toedienen van castor-olie, om het half uur, tot dat eene *natuurlijke* werking der ingewanden plaats vond. Tevens legde men een mostaardpap op de maag. Van 13 patienten zijn zeven door deze behandeling hersteld, terwijl de zes eersten onder de gewone behandeling (zeer ongelukkig voor hen) bezweken.

— Te Woolwich zijn twee wagens gereed, beladen met ijzerdraden in gutta percha, voor electrieke telegrafen in de legerkampen van de Levant.

— Uit Japan wordt berigt, dat de amerikaansche oorlogschepen reeds gestationneerd zijn in havens, die hun sedert het sluiten van het traktaat geopend zijn. *Commodore Perry* zal binnen kort naar Hong-Kong terugkeeren.

— *Frederika Bremer*, de welbekende Zweedsche schrijfster, heeft ook in den *Times* eene oproeping aan de Engelsche vrouwen gedaan, tot aansluiting bij eene vereeniging, die zich ten doel stelt aan het opkomend geslacht zulk eene leiding te geven, als het best geschikt is, om in het vervolg de zegeningen des vredes te waarderen en te bewaren. De vereeniging voert den naam van *Vrede-Verbond*.

— Reeds dikwijls is geklaagd over den last, dien de Duitsche Regeringen door het naar Amerika inschepen van misdadigers aan de Ver. Staten berokkenen. Eene geheele dievenbende, die uit Brunswijk, naar Amerika was gezonden en in Pensijlvanie bij het plegen van nieuwe rooverijen is gevangen genomen, zal naar Duitschland worden teruggezonden; men zal in het vervolg even zoo handelen met alle vagebonden, die door de gevangenissen van het buitenland naar Amerika zijn uitgeworpen.

DUITSCHLAND.

De nieuwe Koning van Saksen heeft, met toestemming der Koningin-weduwe — welke laatste aan de natie openlijk haren dank heeft betuigd voor de betoonde deelneming bij het door haar geleden verlies — besloten den aanhef van het gevonden testament van wijlen Koning *Frederik August* den volke bekend te maken. Deze aanhef luidt aldus:

„ 4 April 1854.

„ In den naam der heilige Drievuldigheid.

„ Voor alles dank ik mijne geliefde vrouw voor hare trouwe liefde, waarmede zij mijn leven heeft opgeluisterd, mijne droeve dagen heeft opgehelderd en mij de gelukkigste uren heeft bereid, die ik in dit leven heb genoten. Insgelijks dank ik mijne waarde zusters en broeders, schoonzusters en schoonbroeders, neven, nichten en andere bloedverwanten, voor de mij voortdurend betoonde liefde. Ook betuig ik mijnen dank aan al mijne trouwe dienaren bijzonder aan mijne ministers, die mij met zooveel getrouwheid hebben op zijde gestaan, en aan hen die mij gedurende mijn leven hebben omgeven, voor de veelvuldig mij bewezene gehechtheid. Van hen allen neem ik het hartelijkste afscheid. Moge God hun vergelden wat zij mij deden, en mogen zij mij alles vergeven, wat ik hun misschien ooit leed heb gedaan. Aan al mijne onderdanen, aan mijne Saksers, welke ik zoo innig lief had, zend ik mijnen afscheidsgroet.

DE VERTELLER ENZ.

ESPARTERO.

Thans, nu Espartero andermaal de man is, in wiens handen Spanje zijn lot gesteld heeft, kunnen eenige herinneringen aan zijn vroeger leven niet onwelkom zijn.

Baldomero Espartero werd in den jare 1792 te Granatula in la Mancha geboren en was het jongste der negen kinderen van Antonio Espartero, die aldaar een gering timmerman of wagenmaker was. Men achtte hem van een te zwak gestel, om hem in het handwerk zijns vaders op te leiden en bestemde hem daarom voor den priesterstand. Terwijl hij zich in het seminarium bevond, waar een zijner oudere broeders, die pastoor was, hem geplaatst had, vernam hij het nieuws van Napoleons inval in Spanje en van de daardoor ontstane vaderlandslievende beweging onder de Spanjaarden; en de zestienjarige jongeling begaf zich onder eene kompagnie, uit jeugdige geestelijken zamengesteld en die den naam droeg van het heilige bataillon. Weldra telde men hem onder degenen, die zich bijzonder onderscheidden en verkreeg hij den toegang tot de militaire school te Leon, welke hij een jaar later verliet om in het kadettenkorps te treden, waarna hij in 1811 tot den rang van 2den luitenant der genie opklom. Maar, naardien hij een daar gehouden examen niet naar eisch doorstond, werd hij in gelijken rang bij een te Valladolid in bezetting liggend infanterie-regement overgeplaatst. Deze mislukking griefde hem zoo zeer, dat hij op het punt stond den militairen stand vaarwel te zeggen, toen zich voor zijne eerzucht een nieuwe loopbaan opende.

Na den val van Napoleon, 1814, toen Spanje nog vol van in den bevrijdingsoorlog gevormde soldaten was, die eene bestemming eischten, ving de groote strijd tusschen dat Rijk en zijne Zuid-Amerikaansche kolonien aan en werd de expeditie naar Chili voorbereid, die in Januarij 1815 zou afzeilen. Espartero wendde zich tot deelneming aan dien togt tot Pablo Murillo, den opperbevelhebber der expeditie, die hem niet alleen als luitenant aannam, maar hem ook gedurende den overtogt tot zijn secretaris en chef van zijn staf, met kapiteinsrang, aanstelde. Bij de aankomst in Peru werd hij tot majoor bij een infanterie-regement benoemd. Gedurende ruim acht jaren onderscheidde hij zich door zijne dapperheid en was in 1822 tot den rang van kolonel opgeklommen, toen twee jaren later de overwinning, door den generaal der insurgenten Sucre behaald, en die door de overgave van Ayacucho gevolgd werd, voor altijd een einde aan het Spaansche bewind in Amerika maakte, waarna Espartero, met Narvaez, Lopez en anderen, welke zich in dien oorlog gevormd hadden, naar het vaderland wederkeerde.

Hier werd hij, als overbrenger van verscheiden veroverde vaandels, tot brigadier verheven, maar deelde in het lot van vele andere jonge officieren, van namelijk door de meer bejaarden weinig geacht te worden, behalve nog, dat de natie bevooroordeeld was tegen allen, die zich de koloniën hadden laten ontnemen. Na deelgenomen te hebben aan een soort van verbond tusschen de jongere officieren, werd hem Logrono tot garnizoensplaats aangewezen. Hier gaf hij zich op nieuw hartstogtelijk aan de zucht tot het spel over, waarmede hij reeds in Zuid-Amerika groote sommen gewonnen had, en deze zucht was langdurig een hinderpaal voor zijn huwelijk met signora Jacintha Santa Cruz, wier vader geen speler tot schoonzoon wilde, maar zich toch eindelijk tot het geven van zijne toestemming liet overhalen.

Kort na zijne echtverbindtenis werd hij naar Majorca gezonden en bleef daar tot na het overlijden van koning Ferdinand VII, toen iedereen geroepen werd, om zich ten opzigte der troonopvolging, hetzij voor de dochter van dien Vorst, hetzij voor don Carlos te verklaren. Espartero had zich reeds in 1832 voor den eerstgenoemde verklaard, en toen nu, na 's Konings dood, de burgeroorlog uitbrak, bood hij zich aan, om naar de in opstand zijnde noordelijke provincien op te trekken. Weldra bekleedde hij in Biskaye den rang van luitenant-generaal, maar werd tot drie keer toe door Zumala-Carreguy verslagen. Diens dood, in 1835, zou de krijgskans ten voordeele der Christinos hebben doen keeren, ware hun leger minder gedemoraliseerd geweest. Zij bekwamen nederlaag op nederlaag. Op het vernemen der overgave van la Granja, legde Cordova het opperbevel neder en werd door Espartero opgevolgd, die weldra groote zegepralen op de Carlisten behaalde en tot loon daarvan tot opperbevelhebber van het noorderleger, Onderkoning van Navarre en kapitein-generaal der Baskische provinciën benoemd werd. Overal herstelde hij de orde, won den slag bij Luchana, deed het beleg van Bilbao opbreken en verwierf den titel van Hertog van Luchana, benevens eene plaats in de Cortes, waar hij de constitutie van 1837 mede bezwoer, doch, op het ministerie Calatrava mis-

„Mogen zij mij in liefde gedenken!

„Ik beveel hen, mijne nagelaten kinderen, in de zorg mijns opvolgers aan. Allen, die mij in mijn leven hebben gekrenkt en bedroefd, vergeef ik van ganscher harte. Moge God het hun vergeven, die dit met voordacht hebben gedaan, en moge Hij hunne harten tot de erkenning hunner schuld leiden;" enz. enz. enz.

— Tusschen de regering van Darmstad en den bisschop van Mainz, is met opzigt tot de kerkelijke geschillen, eene overeenkomst tot stand gekomen, die veel omvattende concessiën aan de geestelijkheid bevat. De regering verleent hierbij hare toestemming aan het door den bisschop van Mainz nieuw opgerigte seminarium, waardoor de catholieke theologische faculteit aan de hoogeschool te Giessen met de daad opgeheven wordt; zij doet wijders ten gunste des bisschops, afstand van het tot dusverre door haar uitgeoefend beheer der kerkelijke goederen; zij doet mede afstand van het regt van goedkeuring bij de benoeming van geestelijken tot vacante pastorijen, terwijl den bisschop tevens de bevoegdheid wordt toegestaan, om allerlei geestelijke orden, de bedelmonniken mede inbegrepen, weder in te voeren.

RUSLAND-TURKIJE.

De Cirkassiers zijn, met hunnen hoofdman *Emir Emin*, den 16 van Konstantinopel vertrokken om naar Schamyl terug te keeren. Hunne zending hebben zij met goed gevolg volbragt, daar de Sultan Schamyl als onafhankelijk hoofd van de Cirkassiers heeft erkend. *Emir Emin* heeft proklamatiën medegenomen voor de bergbewoners van Dagheran, Kabardai, Ossien enz. enz. om hen tot een algemeen verzet tegen de Russische overheersching aan te sporen.

— De hertog van Cambridge is ziek. Zijne ongesteldheid is echter niet zorgwekkend, en alleen een gevolg van de zware vermoeijenissen eener reis naar Varna, bij welke gelegenheid hij aan eene brandende hitte en de felle zonnestralen blootgesteld is geweest.

ITALIE.

De cholera woedt nog hevig te Rome; de gevallen worden dagelijks meer; vele geneesheeren hebben Rome verlaten, andere weigeren den lijders hunne hulp te verleenen; het volk dreigt oproerig te worden. De paus, die van dit alles kennis droeg, besloot zelf de cholera-zieken te bezoeken. Vergezeld van de kardinalen *Stella* en *Hohenlohe* begaf hij zich naar het cholerahospitaal van San-Spirito; hij betrad elke ziekenzaal, onderhield zich met de aanwezige artsen, smeekte hun naar pligt en geweten te handelen en sprak den ongelukkigen kranken troost en moed in. De indruk van 's pausen bezoek en de zedelijke uitwerking daarvan op het publiek zijn niet te beschrijven.

DRENTHE.

Assen, 2 Sept. Door Z. M. den Koning is tot Burgemeester van Nijeveen benoemd de heer *Mr. J. Gratama*, Advocaat te Assen.

— Tot Geregtsdienaar te Assen is benoemd *J. Veltens*, policie-bediende aldaar, en tot Geregtsdienaar te Meppel *Wurm van Klingeren*, tuinman te Assen.

— De besturen van Avereest, de Wijk, Zuidwolde en Hoogeveen zijn gemagtigd, om met elkander te onderhandelen over den aanleg van een straatweg tusschen die gemeenten.

— De jagt in deze Provincie zal, zoo als uit vorenstaande bekendmaking blijkt, den 13 dezer maand geöpend worden.

— J. l. Woensdag heeft zekere *W. H.* alhier, een man, die genoegzaam blind is, een meisje tusschen de zes en zeven jaren in zijne woning gelokt en haar daar gepoogd geweld aan te doen; op de angstkreten van het kind, zijn de buren toegesneld en hebben het kind ontzet. De schuldige is in verzekerde bewaring genomen en heeft bereids zijne schandelijke daad beleden.

* Men verneemt, dat de Drentsche vijfjarige onderwijzers vereeniging hare vergadering zal houden op den 8 September e. k. ten huize van A. *Hofste* alhier. Volgens het programma zullen er belangrijke zaken behandeld worden. De schoolopziener *H. J. Nassau* zal bij die gelegenheid eene redevoering uitspreken.

— Het gewin der bijen, hetwelk zich in het begin van het jaar zoo gunstig liet aanzien, is in den laatsten tijd eerder verminderd dan vermeerderd; men schrijft deswege uit Veenhuizen: Een iemker alhier, die in het begin van het bloeijen des koolzaads, zijne bijen naar de klei overbragt, berekende, (en op vaste gronden) zijne bijen teruggehaald hebbende, uit dezelve te zullen maken eene geldswaarde aan honig van ongeveer *f* 500 à *f* 550, terwijl hij thans, en evenzeer met grond, berekent, dat hij uit dienzelfde stal met bijen, slechts *f* 200 a *f* 250 maken kan. Schreven wij vroeger, dat de honig, naar onze wijze van zien, eene lage prijs zoude bekomen, nu moeten wij het omgekeerde zeggen, daar door de opkoopers van vette bijen, reeds 13 en 13½ cent, voor het oude pond, is geboden, af te leveren, èn met korf, èn des verkiezende, met bijen.

— Aan een aardappelstam op een stuk land aan den Molenweg alhier, in gebruik bij *I. de Beer*, zijn onder meerdere, negen aardappels gegroeid, die met elkander het verbazende gewigt van 4 halve Ned. ponden en 1 onc hadden.

— Op de jaarmarkt den 28 Aug. l.l. te Coevorden gehouden, waren aangevoerd 22 ruinen, 32 merrien, 225 veulens en 212 koeijen. Voor de ruinen werd besteed van *f* 50 — *f* 165, merrien van *f* 50 — *f* 180, veulens van *f* 30 — 75 en koeijen van *f* 45 — *f* 125. De handel was levendig, en de prijzen van het rundvee waren over 't algemeen hooger.

* **Steenwijkerwold, 30 Aug.** In de *Steenwijker Courant* van 29 dezer wordt uit deze gemeente gemeld, dat de longziekte hier in een vrij ergen graad heerscht. Wij zijn in staat gesteld, om uit daarvan bestaande officieële opgaven; te kunnen melden, dat bovengenoemd berigt eene grove onwaarheid is, want sedert den 18 dezer maand is slechts één rund door de longziekte aangetast en op dit oogenblik zijn in de geheele gemeente op 3 stallen, waar die ziekte heerscht, nog 6 zieke runderen. In het geheel zijn sedert het uitbreken dier ziekte, op 5 Febr. 1854, 28 runderen aangetast, waarvan 15 gestorven en 7 hersteld. en in aanmerking nemende de belangrijke veestapel, die in deze gemeente is, en gerekend mag worden 5000 à 6000 stuks te bedragen; dan valt het niet moeijelijk, om hieruit op te maken. dat de longziekte hier in *geen* ergen graad heerscht, noch geheerscht heeft.

* **Hoogeveen, 31 Aug.** De vroeger aangekondigde harddraverij bij den logementhouder *van Trappen* alhier, heeft gister namiddag plaats gehad, in bijzijn van eene zeer talrijke menigte, welke van heinde en verre tot opluistering van het volksfeest even als in het afgeloopene jaar was zamen gestroomd. — Van de acht in de baan geweest zijnde paarden, is de prijs, bestaande in een brillant zilveren *Tabaks Komfoor*, behaald door het paard, genaamd *de Jonge Klasina*, toebehoorende aan den heer A. W. *van der Sluis* te Appelscha, en bereden door den pikeur *Gorter*, en de premie, bestaande in een dito zilveren *Tafelschel*. door het paard genaamd *Jansje*, van den heer *J. van der Molen* te Vries. Na afloop dier harddraverij werden de prijs en premie aan de overwinnaars, die zich ten dien einde voor de daartoe bestemde tent met hunne paarden vervoegden, met eene zeer toepasselijke toespraak door den heer President der commissie van keuring, Dr. *F. K. Amshoff*, ter hand gesteld. Vervolgens hadden er meer vermakelijkheden plaats, als zakloopen, tonnesteken en meer dergelijke.

Ten slotte zijn deze volksvermaken met een Concert, onder afwisseling van zang, besloten. Alles is in de beste orde en tot aller genoegen geëindigd; bij deze gelegenheid mochten wij openlijk onzen dank betuigen zoo aan *van Trappen* voor de goede inrigting van dat volksfeest, als aan de heeren Leden der commissie voor hunne betoonde bereidwilligheid in dezen.

* **Coevorden, 31 Aug.** In een winkelhuis alhier hadden j.l. Maandag eenige vrouwen hare mantels met zilveren haken nedergelegd, in eene andere dan de gewone huishoudkamer; dit had eene andere bezoekster gezien, en, gebruik makende van de drukte, had zij een mes van de tafel genomen, zich naar deze kamer begeven en het zilver van de mantels afgetornd; de eigenaressen misten, toen ze terugkwamen, de haken; men kwam echter de diefegge op het spoor, zijnde uit Hannover, kenbaar aan eene buitengewoon groote bogchel; iemand der aanwezigen had haar met een mes in de kamer zien gaan. De winkelier, niet kunnende dulden, dat in zijn huis zoo iets voorviel, deed zijn paard voor de chais en vervolgde de diefegge, welke hij op een uur afstand inhaalde. In den beginne trachtte zij te ontkennen, maar toen hij dreigde, haar te zullen medenemen en door de bevoegde magt te doen onderzoeken, gaf zij het gestolene weder over.

* **Staphorst, 1 Sept.** Ook met het oog op den nieuw aan te leggen straatweg, maakt men tegenwoordig al drukke aanstalten, om hare nieuwe korenmolens, op naauwelijks tien minuten afstands van elkander, te bouwen in het heideveld te Lankhorst, eene buurt dezer Gemeente. Voor 25 jaren is de molen te Overlankhorst, daar onmiddelijk aan gelegen, afgebroken, en in de Wijk weder opgebouwd. Is de bevolking dan hier zoo toegenomen, dat er hoop is op goed succes voor twee molens? Het geschiedt deels uit speculatie op de toekomst en deels uit misverstand. Hoewel het voor alsnog beter zou zijn, dat de partijen zich verstonden, om éénen molen te bouwen, waartoe het nu nog niet te ver gekomen is, behoort het echter geenszins tot de onmogelijkheden, dat de ondernemers der beide molens *op den duur* goede rekening zullen kunnen maken.

* **Smilde, 31 Aug.** Men is hier thans druk bezig met het maaijen der boekweit. De verwachting wordt niet te leur gesteld; 't is een uitmuntend verbouw; de eerst gezaaide valt beter uit dan de laatste; deze schijnt door de laatste droogte wat te spoedig rijp te zijn geworden. Eenige schade is nog door den wind veroorzaakt. Mogt het dorschen en inhalen der boekweit met schoon weder begunstigd worden.

* **Eelde, 1 Sept.** Het vergelijkend examen voor de post van onderwijzer, koster en organist te dezer plaats zal plaats hebben op den zesden September e. k.

Meppel, 28 Aug. Het is een verblijdend gezigt, vooral voor den landman, om de uitgestrekte hooilanden tusschen hier en Zwartsluis, die verleden jaar om dezen tijd nog bijna geheel van het voorjaar af onder water stonden, behoorlijk met etgroen of nagras bedekt te zien. Men is thans reeds daar en zoomede op vele plaatsen dezer omstreken, algemeen met het hooijen aangevangen. De laagste landen zijn in het algemeen het best met gras bezet, daar de meer hooge landen veel door de aanhoudende droogte van den zomer hebben geleden, zoodat de landen meestal niet meer dan een middelmatigen opbrengst opleveren. *H. Blad.*

* **Sleen, 29 Aug.** Hoe menigmaal in de nieuwsbladen ook reeds voorbeelden zijn vermeld van de verbazende groei van sommige veld- en tuinvruchten op verscheidene plaatsen, zoo moeten wij toch nog van hier berigten, dat in den hof van den commies *Hebels* te Erm een aardappelstam is gegroeid, waarvan het loof ruim de lengte heeft van 2 el 9 palm Ned.; om de aardigheid heeft hij ter bezigtiging van een ieder deze stam aan den zolder opgehangen. Ten aanzien van het roggeverbouw kunnen wij het volgende als iets zeldzaams berigten: Noordsleen is een dorp van 48 huizen; aldaar heeft men het vorige jaar maar 1 roggenmiet buiten huis zien staan en nu staan er reeds 61; en, daar de boekweit nog niet uit het veld is, zal er nog wel een aantal meer komen, dan thans aldaar gezien worden; zoo is het in alle de dorpen en gehuchten in dezen omtrek gesteld; het is een buitengewone oogst niet alleen van stroo, maar ook van rogge, daar sommige landlieden van circa een vierde bunder 8½ mudde gedorscht hebben, waarvan het vorige jaar niet meer dan 5 mudden verkregen werden. Echter moeten wij ook nog mededeelen, dat alle rogge-akkers in dit jaar niet zoo rijkelijk hebben gegeven, maar toch over het geheel kan men het bunder op 24 mudden schatten en het vorige jaar niet hooger dan op 16.

* **Sleen, 30 Aug.** Van hier kunnen wij melden, dat er heden over acht dagen, Woensdag den 6 Sept. e: k: ter dezer plaatse eene openlijke rede zal worden gehouden, in het kerkgebouw der Hervormden ter aanbeveling van de Zendelingzaak. De Godsdienstoefening zal om elf uur een aanvang nemen; Ds. *Lesturgeon* van Oosterhesselen zal bij haar voorganger zijn. Men verwacht niet slechts uit de gemeente Sleen, maar ook uit omliggende gemeenten, eene talrijke schare van belangstellende toehoorders, en verblijdt zich reeds nu in de hope, dat ook hier de ijverige pogingen der Afdeeling *Klassis Coevorden* van 't Nederlandsche Zendeling-genootschap, met eene aanzienlijke aanwinst van leden en begunstigers, zullen worden bekroond. Bij de Godsdienstoefening zal ook gelegenheid worden gegeven tot de afzondering van liefdegaven voor 't Zendeling-genootschap, terwijl vervolgens de leden eene afzonderlijke vergadering denken te houden, bij welke men de mededeeling van belangrijke bijzonderheden aangaande de zendingzaak verwachten mag.

RAADSVERGADERINGEN.

Coevorden, 31 Aug. De Commissie, in welker handen was gesteld het concept-reglement van orde voor Burgemeester en Wethouders, concludeert tot aanneming, hiertoe wordt besloten. — Dezelfde Commissie doet door den Secretaris een concept-reglement op de zetting van het brood voorlezen, hetgeen wordt goedgekeurd en tevens besloten hetzelve op te zenden aan Ged. Staten. — Wordt voorgelezen eene missive van den heer Commissaris des Konings, houdende de vraag, of de gemeente in den aanstaanden winter in het genot van hulp-marechaussée wenscht gesteld te worden tegen betaling der meerdere kosten, dan die door het Rijk en de Provincie betaald worden; er wordt besloten, hierop toestemmend te antwoorden, mits de hulp-marechaussée niet alleen voor deze gemeente zal strekken.

Hoogeveen, 31 Aug. In de jl. Dingsdag gehoudene Raadsvergadering, waaruit afwezig waren de heeren Burgemeester en de leden *Ten Oever*, *Veeningen* en *Winkel*, is besloten, om geene bezoldiging op de begrooting uit te trekken voor den benoemden tweeden veldwachter in deze gemeente, zooals door den heer Commissaris des Konings in dit gewest was verzocht.

INGEZONDEN STUKKEN.

DE DRUK DER ARMEN.

Voor eenigen tijd is alhier de zetting van het roggebrood voor goed afgeschaft; hiervan hebben echter de ingezetenen geen voordeel gehad, daar wij nu meer dan tijdens de zetting moeten betalen; immers als wij op de daling der rogge letten, sedert den vorigen marktdag, dan moest den 30 Aug. j.l. de prijs van de 5 halve Ned. ponden niet met een maar met twee cents verminderd zijn geweest. Wanneer de arbeidsman gaan kon, waar hij wilde, dan zouden onze bakkers, wanneer het zoo moest blijven, spoedig hunne ovens kunnen sluiten; immers op de Scheid in Drenthe, een afstand van ½ uur, wordt het halve Ned pond een cent minder verkocht; dit zoude voor sommige huisgezinnen, welke 70 à 80 pond brood wekelijks verbruiken, nog al een aardig stuivertje besparen. Zoude in de tegenwoordige prijsbepaling niet door onze Veenbazen verandering kunnen gebragt worden? Wij gelooven met weinig moeite, en dan zoude deze weinige moeite naar ons inzien zeker rijke vruchten dragen voor onze werkende klasse.

APPELSCHA, Sept. 1854. *Een voorstander der armen.*

Het bestuur van het IXde Nederlandsch Landhuishoudkundig-Congres heeft gemeend te voldoen aan den wensch, op het IXde Congres uitgedrukt, door nu reeds hiervolgende aan het publiek mede te deelen het volgende stuk van den heer C. Romelingh, *hetwelk bij het verslag van dat Congres zal worden afgedrukt, maar waarvan men eene vroegere openbaarmaking wenschte, omdat het stelsel van beklemming welligt met vrucht kon worden toegepast op de bebouwing van de gronden van 't Haarlemmermeer, ten einde die gronden dadelijk vruchtbaar te maken en te houden.*

Het bestuur voornoemd
H. J. OOSTING, *2de Voorzitter.*
Namens hetzelve,
L. OLDENHUIS GRATAMA, *Secretaris.*

***VERSLAG** omtrent de voordeelen der beklemmingen tegen verbrokkeling van grondeigendommen.*

Welke ook de oorzaak moge zijn van de toenemende verbrokkeling der landeigendommen, hetzij zij gezocht moet worden in de drukkende last der soulte. of wel in het geringe vermogen der aankomende landbouwers, of in andere oorzaken, de nadeelen van de verbrokkeling der grondeigendommen zullen altijd ongunstigen invloed op den landbouw uitoefenen.

Een eerste gevolg daarvan is de splitsing der gesloten eigendommen, waardoor de verschillende landen van den zelfden gebruiker veelal uiteen komen te liggen, eene splitsing waarvan de treurige gevolgen aan elken landbouwer al te goed bekend zijn.

In de tweede plaats kan de landbouw op boerderijen van behoorlijke grootte met meer voordeel gedreven worden dan op te kleine, waarop, bij ongunstige jaren, de opbrengst aan zaai- en broodkoren bijna geheel verbruikt wordt, gelijk de toestand van de bevolking der beide Vlaanderen, waar de landbouw zeer goed doch op kleine schaal gedreven wordt, in de laatste jaren genoegzaam bewezen heeft, en ook door onze keuterboeren, zelfs in dezen duren tijd, maar al te zeer ondervonden wordt. — Daar, waar niets oververdiend wordt, is geen vooruitgang mogelijk, en in slechte tijden geene spaarpenning voorhanden.

Bij de meer algemeene invoering van het *beklemregt* zijn de opgegeven gevolgen niet te vreezen; *eenheid en ondeelbaarheid* is daarbij een eerste en algemeene regel, zoodat bij overdragt, hetzij door verërving, hetzij door verkoop, ruiling of gifte, het beklemde land in zijn geheel in handen

---

noegd, den val daarvan hielp bewerken, terwijl hij de hem aangeboden ambten van voorzitter van den Raad en minister van oorlog afsloeg.

In de lente van 1837 vielen de Carlistische troepen, met den pretendent en den infant don Sebastiaan aan hun hoofd, uit de Baskische provincien in Arragon, beproefden eene vereeniging met Cabrera en bedreigden Madrid. Espartero vervolgde hen en dwong hen naar de Baskische provincien terug te keeren. In 1838 behaalde hij eene nieuwe zegepraal, die weldra door eene andere gevolgd werd, toen hij zijn vroegeren krijgsmakker en vriend Maroto met goed geluk bestreed, en die achtereenvolgens bij Penadel Moro, Ramales en Quadaminho bevochten werd. Aan deze voordeelen dankte hij den titel van Hertog der Overwinning, den rang van Grande van Spanje der eerste klasse, het grootkruis van het eerelegioen en dat der Portugesche orde van den Toren en het zwaard. Den 25 Augustus werd te Ugurta eene wapenschorsing gesloten. waaromtrent het volgende bijzondere melding verdient. De beide legers stonden in de vlakte van Bengara. Maroto twijfelde, of zijne troepen wel zouden willen gehoorzamen, maar Espartero zeide: „Verzamel hen, ik zal hen doen gehoorzamen." En toen nu de troepen geschaard stonden, trad hij voor het front en sprak: „Wilt gij allen, als goede Spanjaarden, onder hetzelfde vaandel leven? Omhelst dan mijne soldaten, die uwe broeders zijn, en ik zal uwen generaal omhelzen." Het geschiedde alzoo, de gelederen der twee legers vermengden zich broederlijk, en van toen af erkenden allen Espartero als hunnen generaal.

Espartero zette daarna het vervolgen van don Carlos voort, wiens vlugt naar Frankrijk in September 1838 een einde aan den oorlog gemaakt zou hebben, had niet Cabrera zich nog in Arragon staande gehouden. Toen nu Espartero in den aanvang van 1839 ook dezen magteloos gemaakt had, was de vrede verzekerd en de Hertog der Overwinning het voorwerp der algemeene vereering.

Van toen af ving zijne meer politieke loopbaan aan. Tusschen hem en koningin Maria Christina heerschte gedurig verschil, en toen die Vorstin, na hem in 1840 tot eersten minister met uitgestrekte volmagt benoemd te hebben, nogtans volstandig geweigerd had, het haar door de nieuwe ministers voorgelegd regeringsplan goed te keuren, deed zij afstand van den Troon en week naar Frankrijk uit. Van dat oogenblik af was Spanje's lot in Espartero's handen. Den 1 Mei 1841 werd hij tot eenig Regent des Rijks benoemd, in welke betrekking hij met langdurigen tegenstand van allerlei aard had te worstelen, die door Maria Christina, van uit Parijs, niet weinig aangestookt schijnt te zijn. Op het einde van 1842 brak te Barcelona een nieuwe opstand uit, en Espartero gaf bevel tot het bombarderen van die stad. De minister Rodil durfde dezen hevigen maatregel niet bij de Cortes verdedigen, eene coalitie vormde zich tusschen de Republikeinen en de vrienden van Maria Christina. en hiervoor moest de Hertog der Overwinning bezwijken. Hij bewilligde den 9 Mei 1843 in eene algemeene amnestie, maar weigerde het ontslag der generaals Linage en Zurbano, die te Barcelona zijne bevelen hadden uitgevoerd. Den 22sten ontsloeg hij zijne ministers en ontbond de Cortès. Nu verspreidde men het gerucht, dat hij een voor Spanje zeer nadeelig handelsverdrag sluiten wilde; een zware opstand brak uit; den 13 Junij kondigde de revolutionaire Junta te Barcelona de meerderjarigheid van koningin Isabella en den val van Espartero af, en kort daarna verklaarde het Provisioneel Bewind, met Lopez aan het hoofd, hem een verrader des Vaderlands, met verlies van al zijne waardigheden en titels. Hij begaf zich naar Barcelona, maar de intogt van zijn tegenstander Narvaez te Madrid, op den 22 Julij, was voor hem het teeken, om Spanje te verlaten. Na zich te Cadix naar Lissabon ingescheept te hebben, kwam hij den 19 Aug. te Falmouth aan, werd door de Engelschen met onderscheiding ontvangen, leefde tot in 1847 ambteloos in Engeland, en vond toen vrijheid, om naar zijn Vaderland weder te keeren, waar hij tot op de gebeurtenissen der jongstverloopen weken, die hem op nieuw aan het bewind bragten, in rust woonde.

Een Belgisch klein stadsch kermis-tooneeltje.

't Is morgen *mullikkermis*; als men van verre aenkomt slaegt de goede geur der *mikken* en *vlaeijen* u al in den neus. Onmogelyk van de straet te konnen doorgaen, zonder ten minste tien mael eene plank met kostbaer gebak tegen het hoofd te krygen; men gaet, men komt, men loopt, men schreeuwt, men neemt de ovens der bakkers stormerhand in, in een woord 't is een ware revolutie van kermisbakkery. Dezen morgend was het al kermis: twee buervrouwen hadden ieder eenen goeden voorraed mikken en vlaeijen gemaekt en by denzelfden bakker te bakken gedragen: doch men

van den opvolgenden Meijer overgaat, een regel waarvan niet afgeweken kan worden, als met toestemming van den eigenaar, en welke toestemming zelden anders verkregen wordt als met groote opoffering van de zijde van den Meijer, uithoofde van het nadeel, dat de splitsing voor den eigenaar ten gevolge heeft.

De verdeeling van beklemde boerenplaatsen is alzoo in den regel onmogelijk, en daarenboven heeft het beklemregt nog een ander groot voordeel, n. l. dat de beklemde Meijer zich voor lagen koopprijs, het vrij en onbeperkt gebruik verzekert van eene, naar zijne financieele krachten geëvenredigde boerderij. Wanneer men n. l. veronderstelt, dat de waarde van eene vrijeigene boerenplaats bedraagt *f* 20.000, dan zal, wanneer zij in eene beklemde plaats veranderd wordt, de beklemde Meijer in haar bezit kunnen geraken, voor een koopprijs van *f* 10.000, met eene jaarlijksche huur van *f* 250, zijnde de rente van de andere *f* 10.000 à $2\frac{1}{2}$%. die de Eigenaar jaarlijks ontvangt zonder eenige korting, noch van grond- en andere lasten, noch van het onderhoud der gebouwen enz., welke bij gewone verhuring een groot gedeelte van de huur verslinden, terwijl de eigenaar nog daarenboven bij elke overdragt van de beklemming van den af en aangaanden Meijer, of bij diens huwelijk één jaar huur als geschenk bekomt.

Bovendien kan de Meijer van zulk eene plaats, niet bij magte zijnde den vollen koopprijs uit eigen middelen te betalen, nog de helft of meer op hypotheek nemen, en alzoo bij een bezit van een klein vierde der geheele waarde, in het onopzegbaar gebruik komen van landerijen, die hem een genoegzaam bestaan opleveren. De onkosten, die bij verkoop of vererving en dus ook bij overbedeeling volgens de wet verschuldigd zijn, bedragen derhalve bij beklemmingen ongeveer de helft minder, dan zulks bij overdragt van vrij eigen land het geval is.

Het vrij gebruik, dat de beklemde Meijer van zijn land kan maken, de zekerheid dat de daaraan aangebragte verbeteringen tot zijn voordeel zullen strekken, het onafhankelijk bestaan, dat hij daarin vindt, werken ten gunstigste op zijne stoffelijke welvaart en niet minder op zijne zedelijke en verstandelijke ontwikkeling; de toestand waarin de Groninger landbouwers verkeeren, die meest allen bezitters zijn van beklemde landerijen, bewijst genoegzaam de waarheid van het gezegde.

Vraagt men nu, of de beklemde Meijer al die voordeelen trekt ten koste van den eigenaar, dan kan men hierop gerustelijk een ontkennend antwoord geven. De eigenaar is toch volle bezitter van het eigendom, het beklemde land is hem ten allen tijde een meer dan voldoende waarborg voor de huurpenningen, die hem door den beklemden Meijer jaarlijks verschuldigd zijn, terwijl hij geenen nieuwen Meijer behoeft in te boeken, vóór hem de achterstallige huur en geschenken ten volle zonder eenige korting hoegenaamd, betaald zijn. — Het is waar, de eigenaar trekt geene direkte voordeelen van de rijzing der landerijen, doch is bij daling ook aan geene vermindering van inkomsten onderhevig, terwijl juist het goed gebruik, dat de beklemde Meijer in jaren van voorspoed, door aangebragte verbeteringen van zijne landerijen weet te maken, derzelver innerlijke waarde grootelijks verhoogt en dus in tijden van tegenspoed de zekerheid van den eigenaar vergroot; uit de hooge prijzen waarvoor de eigendommen in de laatste jaren in de prov. Groningen verkocht zijn, is voldoende op te maken, dat hierin door de geldbezitters een zekere bron van inkomsten gevonden wordt, waarvan de administratie eenvoudig en onkostbaar is.

Wenschelijk ware het derhalve, dat van lieverlede ook in andere provinciën het beklemregt meer en meer ingevoerd wierd; de vrije eigenlanden zouden voor verbrokkeling bewaard blijven; de pachtboeren in beklemde meijers herschapen zouden met graagte zich toeleggen op eene meer wetenschappelijke behandeling hunner landerijen, en evenals bij de Groninger landbouwers zou de algemeen verspreide welvaart een' gunstigen invloed uitoefenen op het welzijn van Neêrlands volk.

C. RÖMELING.

Voor eensluidend afschrift
L. OLDENHUIS GRATAMA, *Secretaris.*

ADVERTENTIËN.

Heden in den vroegen morgen overleed tot mijne innige droefheid mijne geliefde Echtgenoot, HENDRIKJE MANDEN, in den ouderdom van ruim acht en zestig, en na eene gelukkige echtvereeniging van bijna twee en veertig jaren.

Zij ontsliep zacht en kalm na eene langdurige ziekte, en in de laatste weken somtijds hevig lijden.

Met mijne zeven kinderen, vijf behuwd- en achtien klein-kinderen treur ik over het verlies van de geliefde en teederzorgende Echtgenoot en Moeder.

SMILDE den 30 Augustus 1854.

H. DOORENBOS,
Predikant.

O. PETRI te *Rotterdam*, heeft verzonden:

HEINRICH ZSCHOKKE'S
STICHTELIJKE UREN.
DERDE DRUK.
430 pag. Gr. 8°, prijs . . . . f 1.-

De GEREGTIGDEN in de onverscheiden markte van Erm, Haal en Haar (Gemeente Sleen) worden bij deze opgeroepen, om te verschijnen op *ZATURDAG den 9en September a. s., te Erm*, ten huize van den kastelein J. W. KAMPS, ten einde alsdan over de aangelegenheden van die markte te handelen.

De volmagten van de Markte van Erm,
R. RENTING.
A. NIJENHUIS.

LET-WEL.
HET LOGEMENT DE VEENHOOP
TE SMILDE,
zal voortaan alleen gedreven worden op naam van mij ondergeteekende, aan wie daartoe op den 28sten Augustus j. l. door den Kantonregter in het Kanton Assen **HANDLIGTING** is verleend.

Om alle misverstand te voorkomen, wordt men daarom dringend uitgenoodigd, BRIEVEN enz. te adresseren aan *AALTJE LUXWOLDA, Logementhoudster in de Veenhoop te Smilde.*

SMILDE, 29 Augustus 1854.

AALTJE LUXWOLDA.

ZWOLSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE VAART.

Van *ZWOLLE*, 's morgens **zeven uur.**
Van *AMSTERDAM*, 's morgens **elf uur.**
Correspondeerende met de HOLLANDSCHE en RHIJNSPOORTREINEN; in verbinding met den Helder en per doorloopende DILIGENCEDIENST van A. BUDDE met Meppel, Assen, Groningen en Veendam.

TENTOONSTELLING,

KEURING VAN VEE

EN
HARDDRAVERIJ
TE DALEN.
OP VRIJDAG DEN 8 SEPTEMBER 1854.

Het BESTUUR der 4e Afdeeling van het Genootschap ter Bevordering van den Landbouw in de Provincie Drenthe maakt bekend:

Dat er eene Vergadering dezer Afdeeling zal worden gehouden te Dalen ten huize van H. VAN TAREL, op Vrijdag den 8 September e. k., des morgens ten elf uur;

Dat op dien dag tevens zal plaats hebben eene **TENTOONSTELLING en KEURING van BEEREN en RAMMEN;**

Dat wordt uitgeloofd: voor den bestgekeurden Beer, (vreemd ras) 1e premie *f* 8-„
2e „ - 4-„

Voor den bestgekeurden Beer, (inlandsch ras) 1e premie *f* 8-„
2e „ - 4-„

Voor den bestgekeurden Ram, (Heideschaap) 1e premie *f* 2-50
2e „ - 1-50

Dat de aangifte hiervan moet geschieden, ten huize van gemelden VAN TAREL, des morgens ten elf uur, en het Vee de eigendom moet zijn van den in deze Afdeeling wonenden aanbieder;

Dat de bedoelde dieren nog gedurende dit jaar moeten worden aangehouden als Spring-beeren of Rammen en eerst na vertoond bewijs daarvan de toegekende premien zullen worden uitbetaald;

Dat na den afloop der Tentoonstelling en Keuring des namiddags ten drie uur zal worden **VERHARDDRAAFD:**

tot prijs: een fraai **Chaisgereide;**
tot premie: een dito **Zweep;**

Dat hiernaar zullen kunnen dingen alle paarden, toebehoorende aan ingezetenen der Afdeeling, welke des namiddags ten half een uur ten genoemden huize worden aangegeven en ten genoegen der keurmeesters zijn.

OOSTERHESSELEN, 26 Augustus 1854.

Namens het Bestuur voornoemd:
De Secretaris Thesaurier,
J. P. WILLINGE.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 24—31 Aug. *Geh.* C. A. Meijer en E. B. Walhof. — *Bev.* G. Veldkamp, geb. Ulrich, van d.; J. Seuninga, geb. Pakes, van d.; B. Woelders, geb. Drenthe, van d.; G. Hemmes, geb. Tijs, van d. — *Overl.* J. J. W. de Grijs, m. g., 6 j. 8 m. en 29 d.; B. van Vriesland, v. g., ruim 1 m.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 1 Sept.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 00.00	Boekweit, zand	64	N.pd. *f*	6.20
„ N. Oml.	68	„	„ 12.15	„ „	66	„ „	6.60
dito.	70	„	„ 12.75	„ veen	66	„ „	6.30
„ „ Old.	68	„	„ 12.00	„ „	66	„ „	6.70
„ „ „	70	„	„ 12.60	Paardeboonen. . *f*		7.25 à	7.75
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 8.40	Groene Erwten. „		8.50 à	9 50
„ „ „	68	„	„ 8.80	Graauwe „ „		00.00 à	00.00
„ „ „	70	„	„ 9.20	Koolzaad . . . *f*		10.50 à	12.25
Haver. N. dikke	40	„	„ 4.00	Gort, grove . „		9.25 à	9.75
„ „	48	„	„ 4.50	Gort, parel „		12.75 à	14.00
„ Voer	36	„	„ 3.70	Olie, raap per vat		37.00 à	00.00
„ „	40	„	„ 4.20	Raapkoeken.		à	00.00
„ Zwarte	36	„	„ 3.60	Lijnkoeken		00.00 à	00.00
„ „	40	„	„ 4.00	Boter ¼ ton. . . .		00.00 à	00.00
Garst, N. wint.	54	„	„ 4.85	Boter ⅛ „		à	00.00
„ „ „	56	„	„ 5.20				
„ „ zomer	58	„	„ 5.50				
„ „ knob.	60	„	„ 5.40				

ASSEN, 31 Aug. Rogge *f* 8,50, *f* 8,25, *f* 8,00. Boekweit *f* 6,50, 6,25, *f* 0.00. Boter 80 a 00 ct. het N. ℔. Aardappelen *f* 1,50, *f* 1,40. Prijs van het Roggebrood *f* 0,64 de 6 N. ℔.

HOOGEVEEN, 29 Aug. Rogge *f* 7,70. Boekweit *f* 7,40. Haver *f* 4,25; Honig per pond *f* „.00; Boter het N. pd. *f* 0,75. Zetting *f* 0,00.

COEVORDEN, 28 Aug. Rogge *f* 7,50. Boekweit *f* 6,50. Boter p. N. ℔ 60 ct. Zetting *f* 0,00.

MEPPEL, 31 Aug. Rogge *f* 8,00 a *f* 8,60. Boekweit *f* 7,00, *f* 8,00 Boter 1½ N. pd. *f* 1,15 a *f* 1,40. Boter per ⅛ vat *f* 16,50 a *f* 18,75.

AMSTERDAM, 29 Aug. TARWE tot vorige prijzen met weinig handel; 128, 130 ℔ oude witbonte Poolsche *f* 460, 470; 127 ℔ nieuwe bonte dito *f* 435, 438; 129, 130 ℔ Pommer *f* 425, 430; 130 ℔ Rostocker *f* 435. In veiling werd opgehouden: 125 ℔ oude bonte Poolsche *f* 415; 121 ℔ dito *f* 374. — ROGGE. Pruissische soorten tot nagenoeg vorige prijzen, en nieuwe gedroogde soorten op nieuw iets lager; 121 ℔ Pruiss. *f* 255, 258; 117, 118, 119 ℔ dito *f* 244, 250, 252; 124 ℔ Pommer *f* 278; 116 ℔ jarige Petersb. *f* 250; 118, 119 ℔ nieuwe Archangel *f* 237, 240; 118 ℔ dito *f* 235. — GARST in een doen: 112, 113 ℔ Deensche *f* 190, 192; nieuw Zeeuwsche Winter *f* 175. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT. Puike soorten iets lager afgegeven; 119, 122 ℔ Holsteinsche *f* 206, 215. — KOOLZAAD prijshoudend; op 9 vaten Olie in Oct. £ $66\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD in een doen; 110, 111 ℔ Tarsus *f* 385; 111, 112 ℔ Tangaroc *f* 370; 98 ℔ Memelsch *f* $9\frac{1}{8}$. — RAAPOLIE ruim prijshoudend, op 6w. *f* $39\frac{1}{4}$; Vlieg *f* 38. ¼; 1o. Sept. *f* 38, $37\frac{7}{8}$, 38; Oct. *f* 38; Nov. *f* 38, ⅛; Dec. *f* $38\frac{1}{8}$, ¼; Mei *f* $38\frac{1}{4}$. — LIJNOLIE slap, op 6w. *f* $38\frac{1}{4}$; Vliegend *f* 37, $36\frac{3}{4}$; 1o. Sept. *f* $36\frac{5}{8}$, ⅜, Oct. *f* $36\frac{1}{2}$, ¼; Nov. *f* $36\frac{1}{4}$, 36; Dec. en Mei *f* 36. — HENNEPOLIE op 6w. *f* $41\frac{1}{2}$; Vliegend *f* $40\frac{1}{4}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 78 a 80. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* $11\frac{1}{2}$ a 14. — MOUTWIJN *f* 21 per vat cont. met veel handel. — JENEVER 100% Amst. *f* $25\frac{1}{2}$ a 26 per vat cont.

224STE STAATS-LOTERIJ. TWEEDE KLASSE.

2e Lijst. No. 19644 *f* 2500. No. 15 *f* 1250. No. 8925 en 3824 ieder *f* 1000. No's. 9958 en 15572 ieder *f* 400. No's. 2771 8505 en 13166 ieder *f* 200. — 3e Lijst. No. 19799 *f* 5000. No. 8815 *f* 1250. No's. 2068, 4580 en 8152 *f* 1000. No's. 4737, 11621, 15053 en 11885 ieder *f* 400. No's. 16489, 16629 en 18399 ieder *f* 200. — No. 11978 *f* 1000. No's. 7110 en 18357 ieder *f* 400. No. 670 *f* 200.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 31 Aug. 1854.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$61\frac{3}{16}$	*Polen.* Oblig.	4	pct.	$69\frac{3}{8}$
„ „	3	„	$72\frac{5}{8}$	*Spanje.* Oblig.	1	„	$18\frac{1}{2}$
„ „	4	„	$91\frac{1}{4}$	Obligatiën	3	„	$37\frac{3}{4}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	„	$89\frac{3}{8}$	Binnenl.	3	„	$32\frac{2}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	„		Amortisable			-
O.I. Leening	4	„		Bewijz. Coup.			$5\frac{1}{16}$
Aand. Holl. Spoorw			76	*Oostenrijk,*			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	$102\frac{1}{8}$	„ Metal.	5	„	[illegible]
Dito 1828/29	5	„	$102\frac{5}{8}$	„ „ N.	5	„	$80\frac{1}{2}$
Cert. 1831/33	5	„	$84\frac{1}{2}$	„ „	$2\frac{1}{2}$	„	$35\frac{15}{16}$
Dito 1840	4	„	89	*Belgie,* Cert.	$2\frac{1}{2}$	„	
Dito Stieglitz	4	„	$77\frac{7}{8}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	$49\frac{1}{4}$
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.,* Oblig.	3	„	$37\frac{5}{16}$
Cert. van dito	5	„	$60\frac{5}{8}$	„	4		
				Amerika Bank-Act			$3\frac{1}{16}$

moet weten dat zy geene al te beste vriendinnen waren; een buerman, een regt vies man, die dit wist, had eene der vrouwen by den bakker zien binnen treden, om haer gebak te gaen halen, aenstonds loopt hy naer de andere en zegt haer: *Mie, Trien* heeft gezegd dat zy uwe vlaeijen in plaets van de hare gaet nemen, omdat de uwe beter zyn, zy is al by den bakker in. Aenstonds springt Mie de deur uit om naer den bakker te loopen, maer komt Trien, met eene plank vlaeijen op het hoofd in de straet tegen, en zonder verderen uitleg grypt zy haer by de keel en ziedaar Trien en hare vlaeijen in de goot: nu vangt er een schrikkelijk geworstel aen, men huilt, men krabt, men byt, en zoo de geburen er niet tusschen gekomen waren, hadden zij elkander vermoord. In tusschen tyd hadden de straetjongens al de vlaeijen opgepeuzeld.

Nu loopen zy in woede, en hangens hair, naer den bakker om de eerste de andere vlaeijen te pakken; maer de bakker die het stuk van in zyne deur had afgezien hield haer tegen klom op zyne kraem, en sprak als een tweede Salomon het volgende vonnis uit:

Gezien dat hier iets tusschen steekt en dat elk denkt van voor zynen eigendom gevochten te hebben,

Gezien dat met de kermis elk een moet vlaeijen eten,

BESLUIT IK:

Dat elk de helft der vlaeijen zal krijgen, en dat degene die dit zoo niet zal willen, in het geheel niets zal krygen.

De gebuer, die dit spel had besteken, ging al lachende zynen hof in uitroepende, *la guerre d'Orient!!!* *Vl. Bl.*

De heeren Schlossberger en Kemp hebben een groot aantal dierlijke en plantaardige stoffen scheikundig onderzocht, ten einde hare voedende waarde te bepalen, vooral, zoo niet uitsluitend, afgeleid van de hoeveelheid stikstof, die zij bevatten. Het volgende uittreksel zal wel niet van belang ontbloot zijn. De melk der vrouw is als basis aangenomen en hare voedende waarde door het cijfer 100 voorgesteld.

DIERLIJKE STOFFEN.		PLANTAARDIGE STOFFEN.	
Menschelijke melk	100	Rijst	81
Koemelk	237	Aardappelen	84
Verschill. kaassoorten 331 à	447	Rapen, rogge	106
Gekookte aal	428	Maïs, gerst	125
„ kip	660	Haver	138
Raauwe ham	539	Wit brood	142
Gekookte ham	807	Tarwe . . . . 119 à	144
Gerookte zalm	710	Wortelen	150
Eiwit	305	Bruin brood	167
Gekookte duiven	755	Champignons diverse 201 à	289
Gekookt lamvleesch . . .	852	Erwten	239
„ kalfvleesch . . .	911	Linzen	276
„ ossenvleesch . . .	942	Witte boonen	283

Rott. Ct.

ANECDOTEN.

Men vroeg iemand, waarom hij altijd tot zichzelven sprak, waarop hij zeer naïf antwoordde: „omdat ik mij gaarne met een verstandig man onderhoud."

Toen Haydn in Londen was, dineerde hij dikwijls alleen in een of ander logement aan een maal voor zes. Op zekeren dag bestelde hij zulk een diner tegen vijf uren, wanneer hij alleen verscheen en verlangde, dat het werd opgedischt. „Maar waar is het gezelschap?" vroeg de knecht eerbiedig. „O," riep Haydn, „ik ben het gezelschap!"

De Chinezen hebben eeuwen lang in verlegenheid verkeerd omtrent de wijze, waarop een vat moet gemaakt worden. Zij konden zonder moeite elk gedeelte er van maken. Zij konden de wanden maken en die met hoepels omgeven, en met behulp van een man, die er in zat, konden zij de tweede boom er op bevestigen; doch hoe den man er uit te krijgen, als het vat digt was, dit was een vraagstuk, dat zij niet konden oplossen.

„Hei, meneer! riep een straatjongen tot een heer die in een sjees reed, „je wiel draait!" Oogenblikkelijk hield de heer stil en bezag met schrik beide wielen, waarop de jongen lagchend riep: „Je hoeft niet te zien, nou staat 't stil!"

GEDRUKT BIJ GRATAMA, TE ASSEN.